

Új magyar könyvek és füzetek.

Ballai Károly: *A magyar gyermek.* Eredeti mérések és lélektani adatok alapján. Budapest, 1929. A Magyar Gyermektanulmányi Társaság kiadása. (8-r., 96 l.)

A budapestvidéki tankerület igazgatóinak értekezlete Miskolcon, 1929 május 20—21. Közzéteszi a budapestvidéki tankerület kir. főigazgatósága. Miskolc [1929]. Ifj. Ludvig István ny. (N. 8-r., 66 l.)

Dezső Lipót: *A helyesírás és nyelvi magyarázatok új tanítási módszere mesékkel.* Szentgotthárd, 1930. Wellisch Béla ny. (N. 8-r., 136 l.) — Ára 3 pengő.

Gáspár Ilona dr.: *A magyar matematikai irodalom bibliográfiája 1901—1925.* (Országos Könyvforgalmi és Bibliográfiai Központ. B sorozat, 4. szám.) Budapest, 1930. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. (N. 8-r., XI + 86 l.) — Ára 8 pengő.

Győri Vilmos: *A polgáriskola gondolatának kialakulása (1868-ig).* Budapest, 1929. Az Orsz. Polgári Iskolai Tanáregyesület kiadása. (N. 8-r., 156 l.) — Ára 10 pengő.

Győri Vilmos: *1876-tól 1928 június végéig megjelent Polgári Iskolai Közlönyök ismertetése, repertórium, a Közlönyök cikkfőirőinek névjegyzéke.* Budapest, 1929. Az Orsz. Polgári Iskolai Tanáregyesület kiadása. (N. 8-r., 220 l.) — Ára 15 pengő.

Kedves Miklós: *A fizika tanításáról.* (Különlenyomat az Országos Polgári Iskolai Tanáregyesületi Közlöny XXXIV. évfolyamának 2. és 5. számából.) Bp. 1930. Franklín-Társ. ny. (N. 8-r., 14 l.)

Dr. Kenyeres Elemér: *A gyermek gondolkodásának és világfelfogásának fejlődése. J. Piaget vizsgálatai.* (Különlenyomat a Magyar Tanítóképzőnek XLII. évfolyamából.) Budapest, 1929. (N. 8-r., 68 l.)

Moravék Endre dr.: *A magyar klasszika-filológiai irodalom bibliográfiája 1901—1925.* (Országos Könyvforgalmi és Bibliográfiai Központ. B sorozat, G. 1. szám.) Budapest, 1930. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. (N. 8-r., XII + 162 l.) — Ára 14 pengő.

Nagy L. József: *A demonstrációs fizikatanítás módszertana.* Budapest, 1929. Német József. (N. 8-r., 27 l.) — Ára 60 fillér.

Vitéz Sághelyi Lajos dr.: *A magyar polgári iskola hatvan éves múltja.* Budapest, 1929. Az Orsz. Polgári Iskolai Tanáregyesület kiadása. (N. 8-r., 308 l.) — Ára 13 pengő.

Dr. med. Wilhelm Stekel: *Üzenet az anyáknak.* (Briefe an eine Mutter.) I. rész: Kisgyermekkor (csecsemőkortól kétéves korig). II. rész: Óvodás kor és az első iskolaévek. III. rész: Serdülőkor és az érettség kora. Fordította, jegyzetekkel és előszóval ellátta *Dr. Gartner Pál.* Budapest, [1929]. Novák Rudolf és Társa. (N. 8-r., VIII + 64, VIII + 92, VIII + 80 l.)

Szenes Adolf: *Tréfás számtani feladatok és játékok szerepe a számtan tanításánál.* (A Gyakorló Polgári Iskola Könyvtára, II.) Szeged, 1930. Széchenyi-könyvnyomda. (K. 8-r., XVI + 118 l.) — Ára 3 pengő, 50 fillér.

Dr. Törös László: Német kísérleti iskolák és iskolaügyi kísérletek. (Különlenyomat a Néptanítók Lapjának 1929. évi 5—22. számából.) Budapest, 1929. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. (K. S-r., 68 l.)

VEGYES.

Molnár Aladár és a Néptanítók Ismerettára. 1873-ban az Athenaeum kiadásában és Molnár Aladár szerkesztésében jelent meg a Néptanítók Ismerettára, amelynek munkatársai között szerepelnek többek között: Ballagi K., Bárány, Buzogány, Frankl (Fraknoi) V., Greguss Ág., Gyertyánffy I., Győry V., Heinrich G., Imre S., Király P., Kleinmann (Kármán) M., Léderer A., Lubrich A., Péterfy S., Pulszky A., Szász K., Szilágyi S. s még többen. Ez a pedagógiai lexikon jellegű, 458 lap terjedelmű munka a címlap és a tartalomjegyzék tanúsága szerint is első kötete egy nagyobb vállalatnak, amely azonban csonka maradt és csupán az *A—Cz* betűket, *ABC—Czuczor* címszavakat öleli fel. A hozzáértők előtt nem szorul magyarázatra, hogy az ilyen gyűjteményes munka szerkesztése már megindulásakor nem szorítkozhatik az abécé kezdőbetűire, hanem szükségképen szórványosan felöleli a többi betűk anyagát is. Ebből a meggyőződésből kiindulva és tekintettel a kiváló szerkesztőre és munkatársaira, e sorok írója nyomozni kezdte a csonkán maradt mű folytatásának sorsát, felkutatni igyekezett a valakinél valahol rejtőzködő kéziratokat, amelyeknek értéke a magyar neveléstörténet szempontjából nem vitatható. Több meddő kísérlet után az első pozitív eredményt Szász Károly v. b. t. t. úr buzgóságának köszönhetem, aki nekem a következőket írja: „Édesapám levéltárában kutatva, Molnár Aladárnak 1874 augusztus 4-én hozzá intézett levelében a jelzett műre vonatkozólag ezekre a sorokra akadtam: *II. kötet kéziratban egészen kész, ebben két nagyobb dolgozatom van, t. i. Eötvös okt. ministersége és Erkölcsstan.*“ Ez az érdekes, sőt értékes adat valószínűvé teszi, hogy az ismeretlen kéziratokról az 1883-ban elhunyt kiváló szerző családjának valamely tagja tudna felvilágosítást adni. Hozzájuk és az olvasók széles köréhez fordulok tehát a tisztelttel teljes kéréssel és előzetes köszönettel, hogy esetleg birtokukban levő útbaigazító adataikat juttassák el hozzám (VII, Damjanich-u. 52). *Kemény Ferenc.*

Nürnberg város iskola- és kulturális kiállítása. A november első felében Budapesten megtartott „nürnbergi hét“ keretében Nürnberg városa a Nemzeti Szalon helyiségeiben kiállítást rendezett, amelyen bemutatta a városi iskolákat és közművelődési intézményeket. Kár, hogy az állami intézetek (reáliskolák, gimnáziumok, reálgimnázium és reformreálgimnázium) nem kerültek bemutatásra, mert a szakembereket ezek is érdekelték és a képet is teljesebbé tették volna. Am a kiállítás így is minden tekintetben figyelemreméltó és felelté tanulságos; helyes áttekintést nyújt a városi iskolaügyi szervezetről és eredményeiről. Ezt pedig elsősorban a kiállított anyagnak gazdaságos kiszemelésével, ügyes elrendezésével és szemléltetésével s célirányos tájékoztató